

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

P9_TA(2022)0298

Sprawozdanie roczne z działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego za rok 2021**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2022 r. w sprawie sprawozdania rocznego z działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego za rok 2021 (2021/2203(INI))**

(2023/C 47/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 i 309 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Protokół (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI),
- uwzględniając zgodę EBI na ratyfikowanie przez UE porozumienia paryskiego wydaną 7 października 2016 r.,
- uwzględniając procedury grupy EBI w ramach mechanizmu rozpatrywania skarg, opublikowane 13 listopada 2018 r.,
- uwzględniając politykę EBI w zakresie pożyczek energetycznych, opublikowaną 14 listopada 2019 r.,
- uwzględniając przyjęcie 11 listopada 2020 r. przez Radę Dyrektorów EBI planu działania banku klimatycznego na lata 2021–2025 oraz nową strategię klimatyczną EBI z 15 listopada 2020 r.,
- uwzględniając plan operacyjny grupy EBI na 2021 r., opublikowany 20 stycznia 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBI dotyczące inwestycji za lata 2020–2021: budowanie inteligentnej i ekologicznej Europy w erze COVID-19, opublikowane 21 stycznia 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie finansowe EBI za 2020 r., opublikowane 3 maja 2021 r., oraz sprawozdanie w sprawie działalności EBI w zakresie finansowania i zaciągania pożyczek za 2020 r., opublikowane 5 maja 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie z działalności EBI w zakresie oceny operacji za 2020 r. i program prac na lata 2021–2023, opublikowane 3 czerwca 2021 r.,
- uwzględniając publikację EBI z 14 czerwca 2021 r. pt. „Partnerstwo z Afryką – jak Europejski Bank Inwestycyjny realizuje politykę UE w Afryce i nasze przyszłe plany rozwoju i partnerstwa na tym kontynencie”,
- uwzględniając Kartę audytu wewnętrznego grupy EBI, opublikowaną 29 lipca 2021 r.,
- uwzględniając politykę grupy EBI w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, opublikowaną 5 sierpnia 2021 r., oraz sprawozdanie z działalności EBI w zakresie postępowań w sprawie nadużyć finansowych za 2020 r., opublikowane 29 lipca 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie grupy EBI za 2020 r. dotyczące ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem, opublikowane 9 sierpnia 2021 r.,
- uwzględniając politykę EBI w zakresie oceny, opublikowaną 19 sierpnia 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBI z postępu prac w dziedzinie różnorodności i włączenia za rok 2020, opublikowane 12 października 2021 r.,
- uwzględniając podejście grupy EBI do kwestii spójności na lata 2021–2027, opublikowane 13 października 2021 r.,

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

- uwzględniając plan EBI w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, opublikowany 26 października 2021 r.,
- uwzględniając porozumienie trójstronne między Komisją Europejską, Europejskim Trybunałem Obrachunkowym i Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, które weszło w życie w listopadzie 2021 r.,
- uwzględniając politykę grupy EBI w zakresie przejrzystości, opublikowaną 18 listopada 2021 r., oraz jej politykę w zakresie informowania o nieprawidłowościach, opublikowaną 24 listopada 2021 r.,
- uwzględniając badanie EBI dotyczące inwestycji w 2021 r. – przegląd w Unii Europejskiej, opublikowane 2 grudnia 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie grupy EBI dotyczące ładu korporacyjnego za 2020 r., opublikowane 9 grudnia 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBI na temat skutków opinii z 2020 r. – działania w dziedzinie klimatu, zrównoważenie środowiskowe i innowacje na rzecz dekarbonizacji, opublikowane 20 grudnia 2021 r., sprawozdanie pt. „The path to a better planet: Adapting to climate change and aligning with the Paris Agreement” [Droga ku lepszemu światu – przystosowanie się do zmiany klimatu i dostosowanie do porozumienia paryskiego], opublikowane 28 października 2021 r., oraz plan EBI w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu – wspieranie strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu w celu budowania odporności na zmianę klimatu, opublikowany 26 października 2021 r.,
- uwzględniając ramy PATH grupy EBI – wspieranie kontrahentów w ich dążeniu do dostosowania się do porozumienia paryskiego (porozumienie paryskie dla kontrahentów), opublikowane 26 października 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBI dotyczące inwestycji za lata 2021–2022. Kluczowe ustalenia – odbudowa punktem wyjścia do zmian, opublikowane 12 stycznia 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie z działalności EBI za 2020 r. pt. „Crisis Solutions” [Rozwiązania w czasie kryzysu], opublikowane 20 stycznia 2021 r., oraz sprawozdanie z działalności EBI z 2021 r. pt. „The Innovation Response” [Odpowiedzią są innowacje], opublikowane 27 stycznia 2022 r.,
- uwzględniając wyrok Sądu (pierwsza izba) z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie T-299/20, *KF przeciwko EBI*,
- uwzględniając uwagi wydane przez Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w sierpniu 2021 r. w sprawie projektu ram zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego grupy EBI,
- uwzględniając sprawy 1065/2020/PB, 1251/2020/PB i 1252/2020/PB dotyczące EBI, które zostały rozpatrzone przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 21 kwietnia 2022 r.,
- uwzględniając zalecenie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie 2168/2019/KR, dotyczące sposobu, w jaki Europejski Urząd Nadzoru Bankowego potraktował przeniesienie byłego dyrektora wykonawczego na stanowisko dyrektora generalnego lobby sektora finansowego, oraz jego decyzję w sprawie OI/3/2021/KR dotyczącą sposobu, w jaki Europejska Agencja Obrony rozpatrzyła wniosek byłego dyrektora generalnego o objęcie wyższych stanowisk w przedsiębiorstwie Airbus,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z dnia 26 maja 2021 r. pt. „Uwzględnianie aspektu płci w budżecie UE – czas, by za słowami poszły czyny”,
- uwzględniając politykę środowiskową i społeczną Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju z kwietnia 2019 r.,
- uwzględniając plan operacyjny grupy EBI na lata 2022–2024, opublikowany 27 stycznia 2022 r.,

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

- uwzględniając ramy grupy EBI dotyczące zrównoważoności środowiskowej i społecznej, przyjęte 2 lutego 2022 r.,
 - uwzględniając program doraźnych działań solidarnościowych EBI na rzecz Ukrainy, przyjęty 4 marca 2022 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2020 r. pt. „Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na rzecz nietoksycznego środowiska” (COM(2020)0667),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640) oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego z 15 stycznia 2020 r. w tej sprawie ⁽¹⁾,
 - uwzględniając komunikaty Komisji z 20 maja 2020 r. pt. „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380) oraz „Strategia Od pola do stołu na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020)0381),
 - uwzględniając komunikat Komisji z 11 marca 2020 r. pt. „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (COM(2020)0098),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 12 maja 2021 r. pt. „Droga do zdrowej planety dla wszystkich – plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby” (COM(2021)0400),
 - uwzględniając komunikat Komisji z 8 marca 2022 r. pt. „REPowerEU – wspólne europejskie działania w kierunku bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie” (COM(2022)0108),
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU ⁽²⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ⁽³⁾ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1229 z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ,
 - uwzględniając sprawozdanie organizacji Counter Balance z 2019 r. pt. „Is the EIB up to the task in tackling fraud and corruption? Challenges for the EU Bank’s governance framework” [Czy EBI jest w stanie walczyć z nadużyciami finansowymi i korupcją? Wyzwania dla ram zarządzania bankiem UE],
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie instytucji i organów unii gospodarczej i walutowej – zapobieganie konfliktom interesów związanym z zatrudnianiem byłych urzędników instytucji publicznych ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając pismo Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do prezesa EBI z 22 lipca 2016 r. w sprawie kwestii dotyczących konfliktu interesów oraz odpowiedź prezesa EBI z 31 stycznia 2017 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie z kontroli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 18 maja 2022 r. w sprawie OI/1/2021/KR, dotyczące sposobu, w jaki Komisja zajmuje się problemem występowania tzw. efektu drzwi obrotowych w sytuacjach z udziałem jej (byłych) pracowników,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A9-0165/2022),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 309 TFUE zadaniem EBI jest przyczynianie się do osiągnięcia celów UE, również za pomocą różnych instrumentów inwestycyjnych, takich jak kredyty, instrumenty kapitałowe, gwarancje, mechanizmy finansowania oparte na podziale ryzyka i usługi doradcze;

⁽¹⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

⁽²⁾ Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30.

⁽³⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 274 z 30.7.2021, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 113.

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

- B. mając na uwadze, że w 2021 r. EBI zatwierdził pożyczki na kwotę ok. 95 mld EUR i udzielił wsparcia ok. 430 tys. MŚP i spółek o średniej kapitalizacji, które stanowią podstawę jednolitego rynku UE; mając na uwadze, że 75 mld EUR było związane z operacjami grupy EBI, a pozostałe pożyczki były udzielane w ramach europejskiego funduszu gwarancyjnego; mając na uwadze, że 20,7 mld EUR środków finansowych grupy EBI przeznaczono na wsparcie innowacji, w tym inwestycje w cyfryzację oraz promowanie umiejętności i szkoleń w dziedzinie środowiska cyfrowego, co znacznie przyczynia się do globalnej konkurencyjności UE i wzrostu zatrudnienia; mając na uwadze, że całkowita zatwierdzona kwota jest większa niż wynosi wsparcie jakiegokolwiek innego banku wielostronnego i zarazem najwyższa w historii EBI;
- C. mając na uwadze, że Rosja zaatakowała Ukrainę 24 lutego 2022 r., co wywołało kryzys humanitarny w Ukrainie i wywarło zasadniczy wpływ na sytuację gospodarczą i bezpieczeństwo w UE i jej sąsiedztwie; mając na uwadze, że 4 marca Rada Dyrektorów EBI zatwierdziła nadzwyczajny pakiet solidarnościowy dla Ukrainy o wartości 668 mln EUR, po czym nastąpiły wypłaty środków dla rządu Ukrainy w celu zaspokojenia jej najpilniejszych potrzeb; mając na uwadze, że EBI zobowiązał się do przeznaczenia 4 mld EUR w ramach globalnej zbiórki na rzecz Ukrainy o nazwie Stand Up for Ukraine – Razem dla Ukrainy, aby wesprzeć ofiary rosyjskiej inwazji i ukraińskich uchodźców wojennych w państwach członkowskich, a także z myślą o finansowaniu kluczowej infrastruktury społecznej, w tym mieszkań, szkół, szpitali i przedszkoli;
- D. mając na uwadze, że pandemia koronawirusa jest poważnym globalnym wstrząsem o daleko idących skutkach społecznych i gospodarczych; mając na uwadze, że w czasie pandemii EBI podpisał umowy kredytowe o wartości około 6,3 mld EUR w ramach reakcji na COVID-19 w sektorze zdrowia, również z przeznaczeniem na projekty dotyczące infrastruktury zdrowotnej i szpitalnej, sprzętu medycznego, a także rozwoju systemu opieki medycznej za pomocą działań na rzecz gotowości na wypadek pandemii; mając na uwadze, że środki uruchomione podczas pandemii były atrakcyjnym celem nadużyć finansowych i korupcji, co podkreślono w sprawozdaniu z dochodzeń w sprawie nadużyć finansowych EBI za 2020 r.; mając na uwadze, że EBI powinien podjąć niezbędne środki w trosce o to, aby zasoby docierały do zamierzonych beneficjentów;
- E. mając na uwadze, że społeczne i gospodarcze skutki kryzysu związanego z COVID-19 oraz bezprawna, niesprowokowana i nieuzasadniona agresja wojskowa na Ukrainę i inwazja na ten kraj mają istotny wpływ na sprawiedliwy, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy, inwestycje, odporność, zatrudnienie, edukację i problem nierówności społeczno-gospodarczej; mając na uwadze, że wysoka inflacja, a także rosnące koszty energii, paliwa i żywności w nieproporcjonalnie dużym stopniu dotyczą gospodarstwa domowe znajdujące się w najbardziej niekorzystnej sytuacji w społeczeństwie;

Uwagi ogólne

1. podkreśla podstawową rolę, jaką odgrywa EBI jako bank publiczny UE – i jako jedyna międzynarodowa instytucja finansowa, która w całości należy do państw członkowskich i w pełni kieruje się polityką i standardami UE – we wspieraniu odbudowy społeczno-gospodarczej i kierowaniu inwestycji na realizację celów UE; przyjmuje do wiadomości sprawozdanie EBI dotyczące inwestycji za lata 2021–2022 i plan operacyjny grupy EBI na lata 2022–2024; z zadowoleniem przyjmuje rekordowe inwestycje EBI w wysokości prawie 95 mld EUR w 2021 r. oraz skupienie się przez bank na długoterminowych wyzwaniach dla UE związanych ze zmianą klimatu, spójnością społeczną i transformacją cyfrową;
2. z całą mocą potępia nielegalną, niesprowokowaną i nieuzasadnioną napaść wojskową Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i inwazję na Ukrainę, a także udział Białorusi w tej agresji; podkreśla, że wojna wywołała poważny kryzys humanitarny i zasadniczo wpłynęła na sytuację gospodarczą i bezpieczeństwo w UE i jej sąsiedztwie, co musi znaleźć szersze odzwierciedlenie w działaniach i planach inwestycyjnych EBI;
3. z zadowoleniem przyjmuje reakcję EBI na inwazję rosyjską w Ukrainie, która to reakcja polega na zatwierdzeniu nadzwyczajnego pakietu solidarnościowego obejmującego m.in. natychmiastowe wsparcie finansowe dla władz ukraińskich w wysokości 668 mln EUR, realizowane dzięki przyspieszeniu wypłat środków na podstawie dotychczasowych umów kredytowych, oraz zobowiązanie do przyspieszenia wypłaty dodatkowej kwoty w wysokości 1,3 mld EUR; zauważa, że pakiet ten obejmuje zarówno natychmiastowe wsparcie finansowe, jak i średnio- i długoterminowe wsparcie infrastruktury, w tym działania na rzecz odbudowy, gdy tylko Ukraina odrodzi się po wojnie jako kraj wolny i niepodległy; wzywa EBI, by opracował plany działania na rzecz zachęcania do bezpośrednich inwestycji UE w Ukrainie, w tym również nowe projekty gospodarcze i społeczne na okres powojenny, takie jak szkoły, mieszkalnictwo socjalne i szpitale; podkreśla, że ważne są skoordynowane działania w reakcji na kryzys w Ukrainie;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

4. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by szybko wdrożyły mechanizm sprawozdawczości w celu informowania właściwych organów o wszelkich aktywach należących do rosyjskich i białoruskich osób fizycznych i prawnych powiązanych z reżimami Putina i Łukaszenki, znajdujących się w posiadaniu europejskich instytucji finansowych, w tym również grupy EBI; apeluje do EBI o zachowanie szczególnej czujności i ściśle stosowanie nowych sankcji i środków uzgodnionych przez Radę; przypomina, że EBI zaprzestał działalności w Rosji po bezprawnej aneksji Krymu w 2014 r.; oczekuje, że EBI wstrzyma ponadto zaangażowanie jakichkolwiek bezpośrednich lub pośrednich partnerów rosyjskich w projekty inwestycyjne, w tym również poprzez pośredników finansowych;

5. wzywa państwa członkowskie jako udziałowców do zwiększenia kapitalizacji EBI, aby umożliwić bardziej długoterminowe pożyczki i innowacyjne instrumenty finansowania projektów o dużym potencjale w zakresie zrównoważonego rozwoju, korzyści społecznych i korzyści w zakresie innowacji w kluczowych obszarach polityki UE, takich jak cyfryzacja i transformacja ekologiczna, przy jednoczesnym utrzymaniu obecnego wysokiego poziomu ratingu kredytowego EBI;

6. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2021 r. EBI udzielił wsparcia ponad 430 tys. MŚP zatrudniających 4,5 mln osób; wzywa jednak EBI, by zapewnił dodatkowy kapitał wzrostu, aby umożliwić MŚP zwiększenie skali ich działalności; zauważa, że obecne wysokie ceny energii wpływają także na konkurencyjność MŚP; zwraca się do EBI o ocenę, czy obecny poziom wsparcia dla MŚP jest wystarczający w kontekście wysokich cen energii i rosnących kosztów surowców;

7. pochwała fakt, że w 2021 r. rekordową kwotę 20,7 mld EUR środków finansowych EBI przeznaczono na wsparcie innowacji, w tym inwestycji w cyfryzację oraz promowanie umiejętności i szkoleń w dziedzinie środowiska cyfrowego; uważa, że tego rodzaju inwestycje mają ogromne znaczenie dla utrzymania konkurencyjności Europy i dążenia do strategicznej autonomii UE, a także są szczególnie istotne z punktu widzenia pracowników w sektorach wymagających poważnych dostosowań i zmiany kwalifikacji;

8. z zadowoleniem przyjmuje nowe podejście do kwestii spójności, które zobowiązuje do zwiększenia działalności pożyczkowej EBI do 45 % całkowitej kwoty pożyczek UE-27 w regionach objętych polityką spójności do 2025 r. i do 23 % w regionach najslabiej rozwiniętych; podkreśla znaczenie wzmoczonych działań w dziedzinie klimatu w odnośnych regionach w celu promowania konwergencji gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz sprawiedliwej transformacji niepozostawiającej nikogo w tyle, a także podkreśla, że inwestycje powinny być wybierane na podstawie korzyści finansowych, gospodarczych i technicznych; wzywa EBI do dalszego eliminowania niedociągnięć systemowych, które uniemożliwiają niektórym regionom lub krajom pełne wykorzystanie możliwości finansowych EBI, m.in. poprzez wzmoczenie wysiłków na rzecz rozszerzenia działalności pożyczkowej dzięki zapewnieniu pomocy technicznej, budowaniu zdolności i wsparciu doradczemu, zwłaszcza w dziedzinie innowacji, cyfryzacji, infrastruktury, wsparcia MŚP i projektów mających na celu tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy, a także poprzez priorytetowe traktowanie projektów, które zmniejszają nierówność i promują różnorodność społeczną i włączenie społeczne; wzywa w związku z tym do zwiększenia wsparcia na rzecz usług doradczych, takich jak wspólna inicjatywa wsparcia projektów w regionach europejskich (JASPERS), europejskie wsparcie energetyki na poziomie lokalnym (ELENA) i platforma doradcza Fi-Compass;

9. pochwała terminowość europejskiego funduszu gwarancyjnego, aby pomóc w łagodzeniu negatywnych skutków społecznych i gospodarczych pandemii COVID-19, w tym również poprzez wspieranie MŚP; zauważa, że na dzień 31 grudnia 2021 r. EBI zatwierdził 23,2 mld EUR na operacje europejskiego funduszu gwarancyjnego, czyli 95 % dostępnej kwoty 24,4 mld EUR, co stanowi około jednej trzeciej kwoty, jaką grupa EBI zwykle inwestuje w ciągu roku; zwraca uwagę, że bez przejrzystości w odniesieniu do beneficjentów końcowych trudno jest wyciągnąć wnioski na temat wpływu funduszu na gospodarkę europejską; wzywa zatem, by przy okazji wycofywania tego instrumentu przeprowadzono dokładną ocenę funduszu i sprawdzono, w jakim stopniu zaangażowanie EBI przyniosło wartość dodaną, w jakim stopniu fundusz osiągnął założone cele oraz jaki był poziom przejrzystości podczas jego wdrażania; apeluje o podanie tej oceny do wiadomości publicznej; z zadowoleniem przyjmuje, że ocena europejskiego funduszu gwarancyjnego trwa, i oczekuje na jej wynik;

10. odnotowuje nowe ramy na rzecz zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie zrównoważonego finansowania jako modelu operacyjnego; wzywa do jego szybkiego wdrożenia oraz do ustanowienia przez EBI jasnych i rygorystycznych procedur dotyczących sposobu zachowania należytej staranności; wzywa ponadto do odpowiedniego uwzględnienia w umowach wszystkich przepisów ram zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego oraz do stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” we wszystkich operacjach EBI;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

11. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie umowy w sprawie InvestEU między EBI a Komisją w dniu 7 marca 2022 r. oraz fakt, że Europejski Fundusz Inwestycyjny jest odrębnym partnerem wykonawczym; wzywa do szybkiego wdrożenia nowego Centrum Doradztwa InvestEU i podkreśla potrzebę przyspieszenia negocjacji z innymi partnerami wykonawczymi;

Bank klimatyczny

12. z zadowoleniem przyjmuje, że 43 % pożyczek w 2021 r. było związanych z klimatem i środowiskiem (wzrost z 40 % w 2020 r.), a także wyraża zadowolenie z zamiaru osiągnięcia celu w zakresie udzielania pożyczek na rzecz klimatu w 2022 r.; ponadto wyraża zadowolenie, że bez mandatu europejskiego funduszu gwarancyjnego, który jest przeznaczony specjalnie dla MŚP dotkniętych skutkami pandemii, udział EBI w zielonym finansowaniu wzrósł do 51 %; ponownie stwierdza, że wszystkie przepływy finansowe EBI powinny być w pełni spójne z celem zerowej emisji netto najpóźniej do 2050 r. oraz z ambitniejszym celem klimatycznym UE na rok 2030; podkreśla, że transformacja klimatyczna musi być mieć włączający charakter i być sprawiedliwa; podkreśla, że zielone inwestycje muszą być rentowne i że EBI musi utrzymać wysoką zdolność kredytową (AAA); w związku z tym wzywa EBI, aby wykorzystał swoje pożyczki, instrumenty finansowe, pomoc techniczną i usługi doradcze do wspierania osób i regionów stojących przed wyzwaniami społeczno-gospodarczymi wynikającymi z przejścia na gospodarkę bezemisyjną; podkreśla, że plan działania dotyczący banku klimatycznego stanowi dobry punkt wyjścia, ale konieczne będą dalsze działania, aby zapewnić zgodność z celami porozumienia paryskiego, a jednocześnie zrealizować cel, jakim jest ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5 °C, i dokonać sprawiedliwej transformacji; przypomina, że zmiany na dużą skalę są możliwe jedynie pod warunkiem współpracy z przemysłem i zapewnienia niezbędnych zachęt dla innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie klimatu i tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy; wzywa do jak najszybszego opublikowania wszystkich planów działania w zakresie wdrożenia planu działania dotyczącego banku klimatycznego, aby umożliwić przegląd działań zaplanowanych z myślą o osiągnięciu celów oraz ocenie ich adekwatności;

13. oczekuje na śródkresowy przegląd planu działania dotyczącego banku klimatycznego i podkreśla, że musi on przyspieszyć przekształcenie tej instytucji w prawdziwy bank klimatyczny ułatwiający zachowanie zasobów naturalnych i ochronę środowiska; oczekuje, że wszystkie pożyczki zostaną zharmonizowane z celami porozumienia paryskiego przy jednoczesnej realizacji celu, jakim jest ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5 °C, oraz z zobowiązaniami UE dotyczącymi klimatu i środowiska; wzywa do uwzględnienia w planie działania dotyczącym banku klimatycznego solidnej oceny mniej emisyjnych rozwiązań alternatywnych i emisji zakresu 3 dla każdego projektu; oczekuje szczegółowych rocznych sprawozdań z postępów w zakresie planu działania dotyczącego banku klimatycznego w odniesieniu do wszystkich operacji, począwszy od 2023 r., w tym również na temat stopnia, w jakim jest on zgodny z europejskimi celami klimatycznymi;

14. z zadowoleniem przyjmuje dostosowanie się do porozumienia paryskiego przez kontrahentów i oczekuje jego pełnego wdrożenia; ponownie apeluje do pośredników finansowych, a nie jedynie klientów korporacyjnych o jak najszybsze wprowadzenie planów dekarbonizacji, najpóźniej do końca 2025 r.; podkreśla, że wprowadzenie takich nowych wymogów nie może odbywać się ze szkodą dla dostępu MŚP do finansowania; wzywa do skoncentrowania się na wiarygodności krótkoterminowych planów dekarbonizacji; apeluje o rygorystyczną realizację tych planów i celów redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz o ocenę, czy można je uwzględnić w klauzulach umownych między EBI a jego klientami; oczekuje, że EBI będzie systematycznie sprawdzał i zapewniał zgodność, w szczególności w odniesieniu do wdrażania europejskich ram na rzecz zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego;

15. z zadowoleniem przyjmuje rosnące inwestycje EBI w energię w Europie, które wzrosły z 10 mld EUR w 2018 r. do ponad 14 mld EUR w 2021 r.; z uwagi na niedawne wydarzenia geopolityczne wzywa EBI do przyspieszenia i zwiększenia inwestycji w bezpieczeństwo energetyczne UE i ponownie zapewnia, że poprawa bezpieczeństwa energetycznego UE jest zgodna z rolą EBI jako banku klimatycznego, a także z celem ograniczenia ubóstwa energetycznego, które staje się szczególnie dotkliwie z powodu szybko rosnących cen energii i paliw; ponownie wzywa EBI, by w pełni stosował zasadę efektywności energetycznej i ustanowił walkę z ubóstwem energetycznym jako cel działalności kredytowej w dziedzinie energetyki; ponownie wyraża poparcie dla polityki kredytowania energetyki przez EBI w 2019 r.; wzywa EBI do priorytetowego potraktowania finansowania inwestycji w energię odnawialną, efektywność energetyczną i bezpieczeństwo energetyczne, co zwiększy niezależność UE od państw trzecich; apeluje do EBI o zwiększenie kredytów na takie projekty, aby pomóc w szybkim obniżeniu zależności od importu energii i surowców z Rosji i innych państw trzecich;

16. z zadowoleniem przyjmuje plan EBI w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz zobowiązanie do zwiększenia do 2025 r. udziału działań w dziedzinie klimatu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu do 15 % ogólnego celu klimatycznego; ponawia swój apel o ujednoczenie metod selekcji służących do oceny ryzyka fizycznego związanego z klimatem we wszystkich działaniach pożyczkowych EBI, w tym również w działaniach z udziałem pośredników finansowych;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

17. w związku ze zbliżającym się śródkresowym przeglądem polityki udzielania pożyczek energetycznych przypomina oświadczenie prezesa Hoyera na dorocznej konferencji prasowej grupy EBI 27 stycznia 2022 r.: „Uważamy, że naszym zadaniem jest skupienie się na zrównoważonym rozwoju i osiągnięciu celów paryskich za pomocą środków instytucji prowadzącej długofalową działalność inwestycyjną.[...] Nie dostrzegam zatem zmian w naszej polityce kredytowania energetyki.”; wzywa EBI do zastosowania się do zaleceń platformy ds. zrównoważonego finansowania, a także do zaprzestania finansowania aktywów osieroconych oraz działań niezgodnych z celami Europejskiego Zielonego Ładu i powiązаныmi strategiami UE; wzywa EBI do skoncentrowania się w szczególności na inwestycjach w projekty zwiększające bezpieczeństwo dostaw energii poprzez dywersyfikację źródeł i dostawców energii oraz zmniejszenie zależności UE od energii z państw trzecich; zachęca EBI do współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz do ułatwiania finansowania mniejszych projektów, w tym inicjatyw podejmowanych przez społeczności i koncentrujących się na odnawialnych źródłach energii; wzywa EBI do zadbania o to, by jego inwestycje w mieszkania socjalne i przystępne cenowo, które są nader pożądane, również przyczyniały się do poprawy efektywności energetycznej;

18. ubolewa nad opóźnieniami w przeglądzie polityki kredytowania transportu; oczekuje opracowania wniosku w pełni zgodnego z celami porozumienia paryskiego, przy jednoczesnej realizacji celu, jakim jest ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5 °C, a także z wizją roli EBI w procesie dekarbonizacji mobilności, ze szczególnym naciskiem na transformację na poziomie przedsiębiorstw; oczekuje, że pożyczki EBI zmniejszą oddziaływanie transportu na środowisko, a zarazem poprawią jakość i przystępność świadczonych usług, oraz oczekuje, że nie będą przyznane nowe pożyczki, które utrudniałyby dekarbonizację transportu lub przejście na bardziej zrównoważoną i przystępną mobilność bezemisyjną; podkreśla wysokie ryzyko aktywów osieroconych w sektorze transportu; uważa, że należy przeznaczyć więcej środków na mobilność bezemisyjną, zwłaszcza na transport rowerowy oraz rozwój i modernizację transportu publicznego, usługi multimodalne, także w kontekście projektów zrównoważonego projektowania miast, oraz na lepsze usługi transportowe dla społeczności i miejscowości o niedostatecznym dostępie do środków transportu; wzywa do zwiększenia finansowania w celu dekarbonizacji sektora morskiego;

Różnorodność biologiczna i zrównoważony rozwój

19. z zadowoleniem przyjmuje zaktualizowaną normę 4 zawartą w ramach na rzecz zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego, w szczególności włączenie zatrzymania i odwrócenia procesu utraty różnorodności biologicznej jako zasady oraz ograniczenie kompensacji, w szczególności na obszarach o wysokiej różnorodności biologicznej, oraz wzywa do starannego wdrożenia tej normy; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz wzmocnienia oceny ryzyka związanego z różnorodnością biologiczną i należytej staranności za pomocą zintegrowanego narzędzia oceny różnorodności biologicznej; oczekuje, że wykorzystywane dane będą aktualne; jest jednak zaniepokojony wykorzystywaniem nieaktualnych danych; oczekuje od EBI przestrzegania art. 11 i 191 TFUE oraz zaprzestania wypłacania funduszy, a w razie potrzeby wycofania ich, jeżeli zostaną formalnie wykazane, m.in. w drodze ocen oddziaływania na środowisko, dowody lub poważne ryzyko wystąpienia negatywnych skutków w odniesieniu do klimatu, środowiska lub społeczności lokalnych;

20. przypomina, że celem strategii UE na rzecz różnorodności biologicznej do 2030 r. jest odblokowanie co najmniej 20 mld EUR rocznie na wydatki związane z przyrodą; podkreśla, że całe społeczeństwo odnosi korzyści z odbudowy zasobów przyrodniczych, która ma kluczowe znaczenie dla wielu sektorów gospodarki, oraz że współpraca państw członkowskich z EBI i innymi instytucjami finansowymi może mieć kluczowe znaczenie dla wypełnienia luki w finansowaniu; zauważa wyzwania i postępy osiągnięte podczas wdrażania mechanizmu finansowego na rzecz kapitału naturalnego; ponawia swój apel o zapewnienie składnika dotacyjnego w ramach tego mechanizmu lub dowolnego instrumentu będącego jego kontynuacją w oparciu o model mechanizmu sprawiedliwej transformacji, aby wesprzeć początkowe zwiększenie skali lokalnych projektów i ułatwić generowanie dochodów; wzywa do przeprowadzenia niezależnej publicznej oceny wbudowanej w szerszą ocenę wspierania odbudowy ekosystemów i różnorodności biologicznej; zauważa, że w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 mechanizm finansowy na rzecz kapitału naturalnego ma zostać zastąpiony nowymi instrumentami; w związku z tym wzywa EBI do wyłączenia z nowych instrumentów projektów kompensujących różnorodność biologiczną na obszarach chronionych i obszarach o wysokiej różnorodności biologicznej;

21. zwraca uwagę, że Ukraina i Rosja są głównymi producentami roślin spożywczych, w tym pszenicy, kukurydzy i jęczmienia; zauważa, że wojna znacząco pogorszyła sytuację ukraińskiego sektora rolnego; zauważa ponadto, że Rosja i Białoruś są głównymi producentami nawozów; wyraża ubolewanie, że wojna może mieć poważne skutki uboczne dla transgranicznych łańcuchów dostaw, cen żywności i nawozów, przystępności cenowej żywności w UE oraz bezpieczeństwa żywnościowego i przystępności cenowej żywności na świecie; zachęca EBI, aby swoimi operacjami ułatwiał osiągnięcie celów wyznaczonych w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, strategii „Od pola do stołu” oraz strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, a także we wszystkich odpowiednich i planowanych przepisach UE dotyczących produktów

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

niepowodujących wylesiania i rekultywacji wynikających z tych strategii; wzywa EBI, aby nie wspierał działań utrudniających przejście na w pełni zrównoważony sektor rolnictwa ani projektów w zakresie gospodarowania zasobami naturalnymi, które nie uwzględniają ograniczeń planety; wzywa EBI do niewspierania żadnych form rolnictwa przemysłowego ani praktyk rolniczych, które nie są zgodne z normami UE w zakresie dobrostanu zwierząt, jak określono w zaleceniu Parlamentu z 20 stycznia 2022 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie domniemyanych naruszeń i niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa Unii w odniesieniu do ochrony zwierząt podczas transportu w Unii i poza nią⁽⁷⁾;

22. ponownie apeluje do EBI o wsparcie – w ramach swoich nowych operacji – celów unijnej strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności poprzez stymulowanie innowacji z myślą o zapewnieniu bezpiecznych chemikaliów, materiałów i produktów zrównoważonych już na etapie projektowania, planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym opartego na obiegu materiałów nietoksycznych oraz planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby; z zadowoleniem przyjmuje podwojenie kwoty przeznaczanej na inicjatywę „Czyste oceany” (z 2 do 4 mld EUR do 2025 r.), która ma zmniejszyć ilość odpadów z tworzyw sztucznych; podkreśla, że należy położyć nacisk na projekty mające na celu znalezienie zrównoważonych alternatyw dla produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych; apeluje do EBI, by nie finansował górnictwa głębokomorskiego ani w żaden sposób nie przyczynił się do jego rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje decyzję EBI o udzieleniu pomocy technicznej i o finansowaniu projektów w ramach globalnego zobowiązania dotyczącego metanu;

23. z zadowoleniem przyjmuje trwającą wielowalutową emisję obligacji klimatycznych i obligacji zrównoważonego rozwoju; ponadto z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do dostosowania się do unijnego standardu zielonych obligacji i wszelkich przyszłych standardów dotyczących obligacji społecznych, w szczególności do zwiększenia przejrzystości oraz poprawy alokacji obligacji i sprawozdawczości dotyczącej skutków; podkreśla, że żadne takie kroki nie mogą prowadzić do obniżenia standardów;

Odpowiedzialność społeczna, zdrowie i płeć

24. z zadowoleniem przyjmuje włączenie praw pracowniczych do normy 8 zawartej w ramach na rzecz zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego oraz wzywa do rygorystycznego wdrożenia tej normy; wzywa EBI do lepszego uwzględniania praw pracowniczych w jego operacjach przez włączenie klauzul umownych zobowiązujących promotorów do oceny ryzyka związanego z zatrudnieniem, a także do zagwarantowania pełnej ochrony praw pracowniczych w całym łańcuchu dostaw; wzywa EBI do wspierania odbudowy sprzyjającej włączeniu społecznemu po pandemii poprzez inwestycje w sektorze społecznym, w tym w energooszczędne mieszkania socjalne, edukację, zdrowie i umiejętności, a także podkreśla znaczenie rozwijania sprawiedliwych, bezpiecznych i zdrowych warunków pracy oraz poszanowania praw pracowniczych;

25. z zadowoleniem przyjmuje, że EBI odgrywa kluczową rolę we wspieraniu działań UE w odpowiedzi na kryzys zdrowotny; wzywa EBI do kontynuowania inwestycji w zwiększenie odporności sektora zdrowia publicznego, ograniczenie długoterminowych negatywnych skutków pandemii i zwiększenie gotowości na przyszłe pandemie;

26. podkreśla, że inwestycje rozwojowe, w których uczestniczą kobiety i które uwzględniają ich potrzeby, przynoszą lepsze efekty i są bardziej zrównoważone; wzywa EBI do przyczynienia się do pełnej realizacji zobowiązań UE dotyczących płci, w tym trzeciego planu działania w sprawie równości płci, poprzez systematyczne gromadzenie ukierunkowanych danych segregowanych według kryterium płci i publikowanie tych danych; wzywa EBI do oceny wpływu projektów pod względem płci w UE i poza nią oraz do informowania o wynikach tej oceny; uważa, że należy gromadzić dane dotyczące projektów, aby wykazać, w jaki sposób przyczyniają się one do równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet; apeluje do EBI o ocenę wpływu projektów pod względem płci i o współpracę w tym celu z niezależnymi ekspertami; apeluje do EBI, aby jego pomoc doradcza i techniczna była odpowiednio przygotowana do wspierania równości płci i rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, zwłaszcza dzięki posiadaniu niezbędnej wiedzy fachowej i ze szczególnym naciskiem na szkolenia; podkreśla, że niezbędne jest zwiększenia pożyczek dla MŚP prowadzonych przez kobiety, aby promować odbudowę zrównoważoną pod względem płci;

27. wyraża ubolewanie, że EBI nie udało się zrealizować pierwotnych celów na rok 2021 w zakresie równowagi płci oraz że kobiety są nadal niewystarczająco reprezentowane na wyższych stanowiskach w EBI; wzywa zatem EBI, aby zwiększył starania o poprawę równowagi płci na wszystkich szczeblach organizacji;

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0015.

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

28. podkreśla rolę EBI w przyczynianiu się do realizacji europejskich priorytetów; oczekuje, że EBI będzie wspierał projekty, które skutecznie wdrażają Europejski filar praw socjalnych, cele zrównoważonego rozwoju ONZ oraz zalecenia społeczne określone w zaleceniach dla poszczególnych krajów w ramach europejskiego semestru; podkreśla znaczenie dialogu i konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i zachęca EBI do zwiększenia zaangażowania w takie działania; wyraża zadowolenie z inwestycji EBI w edukację i ponownie wzywa EBI do zwiększenia inwestycji w tej dziedzinie, aby pomóc złagodzić skutki kryzysu związanego z koronawirusem dla systemów szkolnictwa na całym świecie;

ISWMR – globalny wymiar EBI (EBI Global)

29. wyraża poparcie dla EBI Global i uważa, że EBI może odgrywać kluczową rolę we wspieraniu strategicznych interesów UE; przypomina, że zakres geograficzny EBI jest zgodny z zakresem geograficznym Banku Światowego; oczekuje, że inwestycje EBI w państwach trzecich będą w pełni dostosowane do unijnych standardów w zakresie klimatu, różnorodności biologicznej i norm społecznych mających zastosowanie do pożyczek wewnątrzunijnych oraz do polityki działań zewnętrznych UE, w tym inwestycji dokonanych jako partner wykonawczy w ramach inicjatywy Global Gateway; apeluje do EBI o zwiększenie zaangażowania w krajach słabiej rozwiniętych oraz tych, które doświadczają konfliktów i skrajnego ubóstwa; wzywa do przeprowadzenia konsultacji społecznych i zadbania o pełną przejrzystość w sprawie strategii związanych z EBI Global, ze szczególnym uwzględnieniem roli krajów otrzymujących pomoc oraz specjalnych rozdziałów dotyczących należytej staranności w zakresie praw człowieka; wzywa do pełnej rozliczalności i przejrzystości organu zarządzającego i komitetu doradczego EBI Global, w tym do proaktywnego publikowania porządków obrad i protokołów posiedzeń nowego komitetu doradczego; wzywa do zapewnienia pracownikom odpowiednich szkoleń w dziedzinie rozwoju, aby pomóc im we wdrażaniu inicjatyw UE „Globalny wymiar UE” i „Drużyna Europy”; wzywa Komisję do wyjaśnienia kwestii wykorzystania gwarancji w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus zarządzanego przez EBI i inne instytucje finansowe w ramach wdrażania inicjatywy Global Gateway;

30. przypomina o globalnym zobowiązaniu UE do obrony i promowania praw człowieka, które są niepodzielne, powszechne i współzależne; uważa nowe ramy na rzecz zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego za dobry punkt wyjścia, ale ponawia swój apel o podjęcie dodatkowych działań w celu zapewnienia dalszej poprawy ochrony praw człowieka i procedur zapobiegania naruszeniom praw człowieka; przypomina, że EBI jest bezpośrednio związany postanowieniami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; przywołuje uwagi Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka na temat projektu EBI dotyczącego ram na rzecz zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego oraz wzywa EBI do ich pełnego i szybkiego uwzględnienia, w szczególności w odniesieniu do należytej staranności w zakresie praw człowieka i włączenia praw człowieka do procedur należytej staranności, ocen wpływu na prawa człowieka, a także w odniesieniu do konieczności ugruntowania ogólnego zobowiązania EBI w zakresie praw człowieka w odpowiedzialności za przestrzeganie praw człowieka; wzywa do uwzględnienia tych kwestii w planowanym oświadczeniu w sprawie praw człowieka; jest głęboko przekonany, że EBI nie powinien wypłacać pożyczek w przypadku wyraźnych działań odwetowych dotyczących praw człowieka; apeluje do EBI o dołożenie wszelkich starań w celu ochrony społeczności lokalnych, również – w stosownych przypadkach – w formie wycofania finansowania; oczekuje ponadto natychmiastowych działań w przypadku, gdy klient lub beneficjent rzeczywisty jest zamieszany w odwet na obrońcy praw człowieka lub środowiska; oczekuje, że EBI wdroży ponawiane od dawna wezwania Parlamentu do unikania takich sytuacji, w szczególności przez ustanowienie wymogów umownych, w tym wymogu dotyczącego uzyskania dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody społeczności lokalnych, jeżeli wymaga tego prawo międzynarodowe, także w odniesieniu do projektów finansowanych przez pośredników finansowych; oczekuje od EBI, aby żądał od klientów przeprowadzenia oceny wpływu ich projektów na prawa człowieka, a także stale monitorował realizację takich projektów w terenie w celu zapobiegania nadużyciom, niesprawliwemu wywłaszczeniu lub przemocy wobec ludności lokalnej; w związku z tym wzywa EBI do aktywnej współpracy ze społecznościami lokalnymi i odpowiedniego informowania ich o przysługujących im prawach, ze szczególnym naciskiem na włączenie ich dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody, w tym zapewnienie im dostępu do mechanizmu rozpatrywania skarg;

31. uważa, że do wdrożenia EBI Global należy zatrudnić odpowiednią liczbę pracowników poza siedzibą główną w Luksemburgu, aby zapewnić obecność na miejscu i skuteczną współpracę z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych i jej delegaturami, gdyż wiedza fachowa na miejscu i monitorowanie projektów ma kluczowe znaczenie dla wspierania społeczności lokalnych; wzywa do zwiększenia liczby personelu w terenie, zwłaszcza pracowników lokalnych, w celu zaspokojenia lokalnych potrzeb dzięki zwiększonym umiejętnościom technicznym, w tym wiedzy fachowej w zakresie praw człowieka i równouprawnienia płci; oczekuje, że w 2022 r. zostanie opublikowany konkretny plan w zakresie zasobów ludzkich w celu wdrożenia EBI Global, i wzywa EBI do pilnego wzmocnienia mechanizmów zwalczania nadużyć

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

finansowych, korupcji i innych zabronionych działań, zwłaszcza w ramach wysiłków na rzecz zwiększenia obecności poza UE; apeluje do EBI o rozszerzenie współpracy z władzami krajowymi w krajach partnerskich; przypomina, że regionalna siedziba główna w Nairobi działa od 2019 r.; z zadowoleniem przyjmuje decyzję z listopada 2021 r. w sprawie podniesienia jej rangi jako nowego ośrodka EBI w Nairobi ułatwiającego współpracę z partnerami kenijskimi i afrykańskimi, Drużyną Europy i partnerami globalnymi, przyczyniającego się do lepszego odzwierciedlenia priorytetów inwestycji prywatnych i publicznych oraz poszerzającego wiedzę specjalistyczną na temat działań w dziedzinie klimatu, innowacji i inwestycji cyfrowych;

32. podkreśla duże znaczenie spójności, dodatkowości i skuteczności finansowania rozwoju; w związku z tym wzywa EBI do zacieśnienia współpracy z kluczowymi partnerami; wzywa EBI, by ułatwiał udział mniejszych podmiotów zajmujących się finansowaniem rozwoju w swoich działaniach; wzywa ponadto EBI do położenia większego nacisku na przyciąganie inwestycji prywatnych i mobilizowanie zasobów krajowych w krajach słabiej rozwiniętych;

Przejrzystość i zarządzanie

33. zwraca uwagę, że ogólnym celem jest publikowanie informacji o projektach na trzy tygodnie przed zatwierdzeniem ich przez Radę Dyrektorów EBI; jest zaniepokojony spadkiem przejrzystości, w szczególności w odniesieniu do udostępniania informacji na temat projektów w odpowiednim czasie; przypomina, że w 2010 r. 96,1 % wszystkich projektów opublikowano trzy tygodnie przed ich zatwierdzeniem przez Radę Dyrektorów, natomiast w 2020 r. – zaledwie 60 %; zauważa, że według EBI ta tendencja spadkowa jest konsekwencją większego zaangażowania EBI w przedsiębiorstwa sektora prywatnego; ubolewa nad coraz częstszym stosowaniem przepisów dotyczących tajemnicy handlowej; w tym kontekście uznaje szczególne znaczenie zarówno przepisów dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa, w szczególności dla MŚP, jak i przejrzystości jako podstawowego elementu ochrony zasad demokratycznych, w tym praw człowieka, oraz wzywa EBI do znalezienia równowagi między tymi dwoma przepisami, zważywszy, że fundusze EBI są środkami publicznymi i powinny zawsze podlegać publicznej kontroli i rozliczalności; apeluje o większą przejrzystość i rozliczalność, również wobec instytucji UE, w szczególności Parlamentu; podkreśla ponadto, że niektóre niedawne projekty, które wymagały oceny oddziaływania na środowisko, zostały opublikowane dopiero po zatwierdzeniu; przypomina ponadto, że najlepszym standardem w odniesieniu do inwestorów prywatnych jest publikowanie wszystkich projektów co najmniej 30 dni przed ich zatwierdzeniem oraz że Międzynarodowa Korporacja Finansowa (członek Grupy Banku Światowego), która finansuje jedynie projekty w sektorze prywatnym, publikuje oceny oddziaływania na środowisko 60 dni przed podjęciem decyzji o finansowaniu; przypomina, że spółki notowane na giełdzie muszą działać zgodnie z obowiązującymi regulacjami rynku kapitałowego, które obejmują przepisy dotyczące udostępniania informacji; zwraca uwagę na niedawne zalecenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące konieczności przyjęcia przez EBI ambitniejszego podejścia do swojej praktyki ujawniania informacji, działania zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi przejrzystości oraz większej przejrzystości w odniesieniu do potencjalnego wpływu finansowanych przezeń projektów na środowisko; wzywa EBI do jak najszybszego wdrożenia tych zaleceń;

34. ponownie przypomina o swoim wniosku dotyczącym zawarcia porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem a EBI, aby poprawić dostęp do dokumentów i danych EBI oraz zwiększyć demokratyczną rozliczalność, przewidującym możliwość kierowania do EBI pytań wymagających odpowiedzi na piśmie oraz organizowania wysłuchań i dialogów gospodarczych;

35. wzywa EBI, aby rozszerzył sprawozdawczość dla Parlamentu na temat swoich decyzji, osiągniętych postępów i wpływu działalności pożyczkowej, przede wszystkim w formie regularnego ustrukturyzowanego dialogu;

36. uważa, że nowa polityka przejrzystości oznacza zaprzepaszczone szanse; apeluje do EBI o wyciągnięcie wniosków z krytycznych ocen oraz ubolewa, że EBI częściowo zignorował bardzo wyraźne żądania Parlamentu dotyczące poprawy polityki przejrzystości zgodnie z najlepszymi praktykami i standardami innych instytucji finansowych; z zadowoleniem przyjmuje publikację oświadczeń o wpływie operacji EBI pod kątem dodatkowości jako element jego ram pomiaru dodatkowości i wpływu; ubolewa, że nowa polityka wprowadza jedynie niewielkie ulepszenia w dziedzinie proaktywnej publikacji, w tym w odniesieniu do projektów o wartości powyżej 50 mln EUR realizowanych przez pośredników finansowych, mimo że EBI, aby wypełniać swoją misję jako bank publiczny UE, musi działać na zasadzie domniemania jawności; zwraca uwagę, że nowa polityka nie nakłada na EBI obowiązku proaktywnego publikowania informacji na temat wyboru projektów, w szczególności informacji dotyczących należytej staranności, przed podjęciem decyzji przez Radę Dyrektorów EBI, zgodnie z praktyką międzynarodowych instytucji finansowych; jest również zaniepokojony wyjątkami

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

dotyczącymi dostępu do dokumentów na podstawie interesów handlowych osób trzecich oraz dyrektywy w sprawie nadużyć na rynku⁽⁸⁾; ponadto ubolewa nad tym, że polityka ta nie przewiduje terminowego ujawniania protokołów posiedzeń Rady Dyrektorów i Komitetu Zarządzającego; apeluje o pilne zajęcie się tymi niedociągnięciami; wzywa do dostosowania polityki przejrzystości do polityki przejrzystości Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju w zakresie obowiązkowego ujawniania przez pośredników projektów o wysokim ryzyku środowiskowym i ponawia swój apel o rozszerzenie wymogów przejrzystości dostosowanych do wymogów dotyczących energii wodnej na wszystkie projekty infrastrukturalne, w tym również projekty finansowane przez pośredników finansowych;

37. w związku z tym wzywa do ustanowienia ambitnego standardu dla pośredników finansowych zgodnie z rygorystycznymi normami podatkowymi, normami w zakresie przejrzystości oraz normami środowiskowymi i społecznymi; wzywa EBI do jak najszybszej zmiany wzoru klauzul umownych dotyczących kwestii środowiskowych, a tym samym umów z pośrednikami finansowymi, określających wymogi dotyczące tego, jakie informacje o środowisku należy gromadzić i publikować; podkreśla jednak, że wprowadzenie takich nowych wymogów nie może odbywać się ze szkodą dla dostępu MŚP do finansowania;

38. przyjmuje do wiadomości zaktualizowany kodeks postępowania i z zadowoleniem przyjmuje bardziej rygorystyczne zasady dotyczące konfliktu interesów oraz zobowiązanie do przeprowadzania okresowych przeglądów; ubolewa, że pomimo wielokrotnych apeli nie istnieje przepis wykluczający wiceprezesów z nadzoru nad operacjami w ich krajach pochodzenia, i nalega, aby kwestia ta została uwzględniona w następnym przeglądzie;

39. wyraża poważne zaniepokojenie brakiem dialogu społecznego w EBI, w szczególności w celu zajęcia się obawami dotyczącymi molestowania, środowiska pracy i warunków pracy; oczekuje, że kierownictwo EBI zapewni zerową tolerancję w odniesieniu do wszystkich form uchybień i w trybie pilnym wdroży niezbędne zmiany w celu zapobieżenia wykroczeniom; wzywa kierownictwo EBI do nawiązania prawdziwego dialogu z pracownikami w celu rozwiania ich obaw oraz budowania zaufania i kultury odpowiedzialności; zachęca EBI do przeprowadzenia ankiet i konsultacji wśród pracowników;

40. zwraca się do Komisji o opublikowanie uzasadnienia swojej opinii zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 19;

Zerowa tolerancja wobec nadużyć finansowych

41. odnotowuje nową politykę zwalczania nadużyć finansowych i podkreśla, że ważna jest współpraca włączająca przy opracowywaniu kluczowych narzędzi polityki zwalczania nadużyć finansowych; wyraża zaniepokojenie, że polityka EBI w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu nie podsuwa rozwiązań w kwestii głównych niedociągnięć, a mianowicie uwzględnienia wymogów czwartej dyrektywy UE w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy⁽⁹⁾, w szczególności publikacji kontroli w oparciu o zasadę „znaj swojego klienta” przed zatwierdzeniem jakiegokolwiek projektu; ubolewa również z powodu braku poprawy standardów przejrzystości, a mianowicie uzależnienia przyznawania bezpośrednich i pośrednich pożyczek od publikowania przez beneficjentów danych podatkowych i księgowych beneficjentów oraz pośredników finansowych uczestniczących w operacjach finansowania; ubolewa, że EBI nie zlecił niezależnych kontroli stosowania standardów przeciwdziałania praniu pieniędzy; oczekuje, że EBI dostosuje się do zmieniających się ram regulacyjnych i praktyk UE w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, aby móc skutecznie zapobiegać udziałowi w zakazanych działaniach oraz podejmować działania naprawcze, zwłaszcza poprzez wyłączenie podmiotów, odzyskiwanie środków finansowych i korzystanie z innych umownych i prawnych środków odwoławczych;

42. wzywa EBI, aby zobowiązał się do zaostrzenia swojej polityki zwalczania oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania, w tym przez powstrzymanie się od finansowania beneficjentów lub pośredników finansowych oraz od współpracy z partnerami finansowymi, którym udowodniono negatywne wyniki; wzywa EBI do egzekwowania środków zapobiegawczych i regularnych ocen podatkowych w odniesieniu do jurysdykcji podatkowych niechętnych współpracy, oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania, a także nielegalnego i agresywnego unikania opodatkowania; wzywa EBI, by uzależnił udzielanie pożyczek bezpośrednich i pośrednich od publikowania przez beneficjentów danych podatkowych i księgowych w podziale na kraje oraz od udostępniania danych na temat własności rzeczywistej dotyczących beneficjentów i pośredników finansowych uczestniczących w operacjach finansowania, co byłoby możliwe dzięki specjalnej klauzuli w umowach podpisywanych z klientami EBI; wzywa grupę EBI, by dostosowała swoją politykę wobec słabo uregulowanych, nieprzejrzystych i niechętnych do współpracy jurysdykcji oraz wobec dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych do europejskich i międzynarodowych zmian regulacyjnych

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku, Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 179.

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73.

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

zachodzących w dziedzinie integralności podatkowej oraz do standardów i strategii dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych; podkreśla, że współpraca międzynarodowa ma kluczowe znaczenie dla skutecznego zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i innych rodzajów niedozwolonej działalności; wzywa EBI do przekazywania władzom w UE i poza nią informacji o przypadkach podejrzenia niedozwolonego postępowania w celu przeprowadzenia dalszego dochodzenia i ścigania karnego oraz do udzielania pomocy na żądanie;

43. ponawia swój apel o zawieszenie finansowania w przypadku, gdy władze lokalne zostały powiadomione lub zaangażowane w procedury prawne w związku z możliwym naruszeniem stosownych przepisów, przynajmniej do czasu zakończenia dochodzeń i procesów sądowych na szczeblu krajowym;

44. przypomina, że Komisja zwróciła się do EBI o udostępnienie dodatkowych informacji na temat skutecznego stosowania klauzul umownych umożliwiających EBI wstrzymanie lub wycofanie finansowania, i oczekuje, że Parlament otrzyma pełen dostęp do tych informacji; oczekuje gruntownego monitorowania, w pełni uwzględniającego obawy wyrażane przez zainteresowane strony i podmioty, w szczególności obawy dotyczące naruszeń praw człowieka i praworządności;

45. ponawia swoje żądanie do EBI o zwiększenie autonomii i skuteczności biura ds. mechanizmu rozpatrywania skarg i wydziału dochodzeń ds. nadużyć finansowych; jest bardzo zaniepokojony, że przynajmniej raz przedłożono bardzo jasne sprawozdanie na temat mechanizmu rozpatrywania skarg w EBI, w którym to sprawozdaniu stwierdzono, że naruszone zostały normy środowiskowe i społeczne EBI; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EBI podjął działania w następstwie tego sprawozdania w celu zawieszenia wypłat; uważa jednak, że należy wyciągnąć wnioski co do poprawy kontroli zgodności projektów z polityką banku oraz co do informowania opinii publicznej o projektach; zaleca, aby w przypadku złożonych projektów EBI zwracał się o pomoc do lokalnych ekspertów środowiskowych i społecznych w celu dokładniejszej oceny projektów i lepszego zrozumienia konkretnych kontekstów; wzywa ponadto EBI do zagwarantowania przestrzegania norm w całym cyklu projektu oraz do podejmowania działań naprawczych w przypadku nieprzestrzegania norm, w miarę możliwości poprzez podjęcie skutecznych, konstruktywnych i natychmiastowych działań naprawczych lub poprzez szybkie wstrzymanie projektu; wyraża zaniepokojenie, że w przypadku, gdy projekt może wiązać się z konfliktem interesów, nadal nie jest jasne, w jaki sposób spowodowane szkody zostaną złagodzone; apeluje do EBI, aby zobowiązał się do zdecydowanego wzmocnienia swojej kultury przejrzystości przez rozszerzenie etycznej reprezentacji interesów, zwłaszcza przez wprowadzenie rejestru przejrzystości, w którym członkowie Komitetu Zarządzającego będą zobowiązani do ujawniania swoich spotkań z przedstawicielami grup interesu; wzywa ponadto EBI do niezatrudniania urzędników po zakończeniu przez nich służby publicznej bez wystarczająco długiego okresu karencji, który należy ustanowić z należyтым uwzględnieniem niedawnych zaleceń Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczących Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego i Europejskiej Agencji Obrony, ponieważ stanowi to zagrożenie nie tylko dla reputacji EBI, ale również dla jego niezależności;

46. z zadowoleniem przyjmuje ustalenia robocze z Prokuraturą Europejską i wzywa do ich pełnego i starannego wdrożenia, w szczególności w odniesieniu do sprawozdawczości;

47. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie w dniu 29 października 2021 r. porozumienia roboczego między EBI a Europolem, które ma na celu ułatwienie wymiany informacji i wiedzy specjalistycznej w zakresie zwalczania nadużyć finansowych i korupcji; oczekuje pełnego wdrożenia tego porozumienia;

48. ponownie apeluje do EBI o zacieśnienie stosunków z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich i Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych;

49. z zadowoleniem przyjmuje odnowione porozumienie trójstronne między Europejskim Trybunałem Obrachunkowym, EBI i Komisją, które wzmocnia uprawnienia kontrolne Trybunału w odniesieniu do przychodów i wydatków UE zarządzanych przez EBI, z należyтым poszanowaniem obowiązujących przepisów dotyczących poufności danych; zauważa jednak, że dane dotyczące działalności EBI w zakresie funduszy własnych pozostają poza zakresem i mandatem kontroli Trybunału;

o

o o

50. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu.